

Yeni metro stansiyaları, tramvay və genişləndiriləcək şəhəratrafi dəmir yolu şəbəkəsi

Paytaxtda nəqliyyat və sərnişin sıxlığını aradan qaldırmaq üçün tədbirlər görülür

Dünyada baş verən şəhərləşmə prosesi son dövrlər daha da sürətlənib. Bunun sayəsində inkişaf etmiş ölkələrdə əhalinin mütləq əksəriyyəti indi iri şəhərlərdə yaşayır. Urbanizasiya adlanan bu mərhələ ölkəmizdən də yan keçmir.

Urbanizasiya prosesi həmçinin şəhərlərdə bir sıra sosial problemlər də yaradır. Bu, özünü mənzil, nəqliyyat, tibb, təhsil, kommunal infrastruktur sahələrində daha qabarıq göstərir. Bakıda isə əhalinin qarşılaşdığı problemlərin önündə sərnişin və nəqliyyat sıxlığı dayanır. Amma problem varsa, o həll edilə bilər.

Ötən il bu məqsədlə Bakı şəhəri və ətraf ərazilərdə nəqliyyat infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi üçün 2025-2039-cu illəri əhatə edən dövlət proqramı qəbul olunub. Həmin proqramın icrası çərçivəsində artıq bir sıra işlərə başlanılıb. Rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat nazirinin müavini Rəhman Hümətov bu barədə deyib ki, paytaxtın mərkəzindən nisbətən uzaqda yerləşən Yeni Günəşli, Masazır, Saray və digər yaşayış massivlərinə metro xətlərinin çəkilməsi növbəti mərhələlərdə nəzərdən keçiriləcək: "Yanaşmanın əsas məqsədi ondan ibarətdir ki, şəhərin mərkəzinin yükü azalsın. İndi metrodə mərkəzi stansiyalar rolunu ən çox "28 May" və "Sahil" stansiyaları daşıyır. Digər stansiyalardan gələnlər əsasən bu iki stansiyağa gəlir. İlk olaraq keçid stansiyalarını inşa etməyimizin əsas səbəbi mərkəzin nəqliyyat yükünü azaltmaq və sərnişinlərin mərkəzə gəlməsi və mərkəzdən getməsi üçün alternativ stansiyalar təklif etməkdir, yəni şəbəkəni şaxələndirməkdir. "28 May" stansiyasına

keçid stansiyası olaraq "Cəfər Cabbarlı" stansiyası mövcuddur. 2030-cu ilədək "Nizami", "Sahil" və "Xətai" stansiyaları üçün də keçid stansiyaları inşa olunacaq və bununla da mərkəzi stansiyaların yükü azalacaq. Bundan sonrakı mərhələlərdə isə artıq şəhəratrafi ərazilərə metro xətlərinin çəkilməsi məsələsi gündəmə gətiriləcək".

Metro şəbəkəsində aparılan yeni-dənqurma və xətlərin ayrılması zamanı sərnişin daşınmasında müəyyən dəyişikliklərin yaranması təbii haldır. O üzəndən daşımada fasilələrin yaranmaması üçün yeni avtobus marşrutları yaradılacaq. Bu məqsədlə 11 müvəqqəti avtobus xətti fəaliyyət göstərəcək ki, həmin marşrutlar əsasən "Nizami-28 May", eləcə də "Əcəmi-28 May" kimi intensiv istiqamətlər üzrə əlaqəni təmin edəcək. Beləliklə, metronun fəaliyyətində yaranan biləcək məhdudiyyətləri avtobuslar kompensasiya edəcək.

Məlum olduğu kimi, Bakıda sərnişin daşınmasında metro ən önəmli nəqliyyat vasitəsidir, xüsusən paytaxtda qar yağanda bu nəqliyyat növünün üstün-

lükələri daha qabarıq görünür. Paytaxtda yeni metro xətləri və stansiyalarının tikilməsi həm də bu zərurətdən yaranır. Bundan əlavə, Bakının ətraf ərazilərində sərnişin daşınmasının səmərəliliyini artırmaq üçün ənənəvi tramvay xətlərinin yenidən çəkilməsi qərara alınıb. Yeni və sürətli tramvaylar əvvəlkilərdən fərqlənərək daha çox sərnişin daşınmasına imkan yaradacaq. Planlaşdırılan "Mehdiabad-28 May" (HUB) tramvay xətti paytaxtın şimalındakı qəsəbələrin mərkəzlə birbaşa bağlantısını təmin edəcək.

Yeni çəkiləcək tramvay xəttinin paytaxtda sərnişin daşınmasına verəcəyi üstünlük barədə rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat nazirinin müavini Rəhman Hümətov demişdir: "Tramvay xətti istifadəyə verildikdən sonra bu dəmir yolu stansiyasında, həmçinin metronun "Azadlıq prospekti" stansiyası yaxınlığında sərnişin mübadiləsi baş tutacaq. Yəni tramvayla gələn sərnişinlər səfərlərini dəmir yolu və ya metro ilə davam etdirə biləcəklər. Növbəti sərnişin mübadiləsi isə son dayanacaq kimi nəzərdə

tutulan Bakı şəhərinin əsas nəqliyyat mübadilə mərkəzi olan "28 May"da baş tutacaq. Hesablamalara görə, bu dəhliz istifadəyə verildikdən sonra həmin istiqamətdə təxminən 20 mindən çox avtomobilin gedişinin azalacağı gözlənilir".

R.Hümətov qeyd etmişdir ki, tramvay xətləri keçən ərazilərdə infrastrukturun sürətli inkişafı baş verəcək: "Tramvayın bir çox üstünlüyü var: o, yüksək sərnişindəşımaya qabiliyyətinə malikdir, ekoloji cəhətdən təmizdir, uzunömürlüdür (istismar müddəti 50 ilə qədərdir) və xüsusi yollarla hərəkət etdiyinə görə tıxaca düşmür. Bu da avtobus və trolleybuslarla müqayisədə daha rahat və sürətli hərəkəti təmin edir. Tramvaylar vasitəsilə irihəcmli sərnişin axınlarının sürətli və rahat şəkildə mobilliyini təmin etmək mümkündür. Tramvaylar ilk növbədə həmin dəhlizlər üzrə olan avtobus marşrutları ilə inteqrasiya olunur. Burada avtobuslar əlaqələndirici rol oynaya bilər, yəni sərnişinlər bu nəqliyyat növü vasitəsilə tramvay dayanacaqlarına çatırlar. Digər tərəfdən əgər həmin dəhlizlər üzrə metro və ya dəmir yolu stansiyaları mövcuddursa, tramvaylar mütləq şəkildə həmin stansiyalarla da inteqrasiya olunurlar. Bu zaman sərnişinlər səyahətlərini özlərinə uyğun və rahat nəqliyyat növləri ilə davam etdirə bilirlər".

Paralel olaraq şəhəratrafi ərazilərdəki dəmir yolu şəbəkəsi də genişləndirilir. Bu məqsədlə 2030-cu ilədək həmin istiqamətdə əlavə 25 dayanacaq və stansiyaların istifadəyə verilməsi proqnozlaşdırılıb.

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"